

Viktorija Daujotytė
Kalba ir jos menas
Filologiniai tyrimai ir patyrimai

TURINYS

PRATARMĖ 7

I. JUNGTYŠ, KURIOS YRA IR NEBŪDAMOS

- „... kas dėtina pirmiausia...“ 15
- Kalbos meno tyrimo impulsai 26
- Vidinė kalba, kaip juntama sąmonės forma 34
- Prasidėjusi pradžia 43
- Kalba ir tikrumas 48
- Kalbinis pasaulėvaizdis 64
- Pirminių būties formų švytėjimas; kalbos geismas 72
- Euristinis rašymas; tolimoji komparatyvistika 80
- Skaitymas: kalbos meno patyrimas 92
- Balsas iš kūno, kūno balsas 105

II. LITERATŪRA KALBOJE, KALBA LITERATŪROJE

- Situacija, iš kurios kalbama 114
- Kalbėjimas asmeniu 121
- Kalbingumas ir bekalbiškumas 137
- Iš tarmės ir iš kūrinio 147
- Kalba ir jos gramatikos 154
- Poezijos gramatika - patirties gramatika 167
- Poetinė kalba - kalba *sui generis* 177
- Įvaizdijančios sąmonės *syntaxis* 188
- Ritmas - būsenos kalbinės vibracijos 197
- Žodžio reikšmės teksto tankyje 208
- Metafora; kalbos *anapus* kalboje 213
- Raštas, raštingumas 220

Poetinės kalbos resursai; sakralumo problema 230

1. *Giesmių giesmė* ir lietuvių poetinė kalba 230

2. Šventumo kodas Marcelijaus Martinaičio poezijoje:

Giesmių giesmės atgarsis 241

III. KALBINĖ VAIZDUOTĖ KALBOTYROJE, FILOSOFIJOJE, MENE

Kazimieras Būga: kalbos pasirinkimas 250

Algirdo Juliaus Greimo kalbiniai matymai ir mąstymai 258

Įsimąstymas Jurgio Baltrušaičio metaforose simboliuose 269

Tyla ir pauzės vėlyvojoje Justino Marcinkevičiaus lyrikoje 283

Liūnė Sutema: poezija iš lemiamosios nuosakos 300

1. Ta, kuri kalba 300

2. Nuosakos modusus 307

Kalba ir gamta, gamta ir kalba 317

Medijos ir kalbos menas 326

Vizualumas ir sakymiškumas Juzefos Čeičytės kūryboje 349

1. *Žemininkė*, 1951 m. nutapiusi žaizdotą „Žemę“ 349

2. Asmeninė technika 353

3. *Sakymų šokiai*: judesiais linijomis ir žodžiais 357

Kazė Zimblytė: dvasinių būsenų kalbinės linijos, figūros, raštai 363

1. *Bežemių* pasaulėvoka: semtis galių iš žemės žalumo 363

2. „Avangardas yra *senas*, kaip tas pasaulis.“ 366

3. Metafora - vaizdinio matymo ir mąstymo strategija 371

Donaldas Kajokas ir Romualdas Rakauskas: du kalba(si) apie trečią 375

Arvydo Šliogerio metafizinis pasaulėvaizdis: daiktas, kalba, tyla 383

LAIKO KALBA, KALBOS LAIKAS SAVO VIETOJE 399

THE LANGUAGE AND THE ART OF IT (*SUMMARY*) 423

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ 427